

Warszawa, dnia 11 maja 2022 r.

Ministerstwo Zdrowia

Miodowa 15,

00-952 Warszawa

kancelaria@mz.gov.pl

**STANOWISKO POLSKIEGO STOWARZYSZENIA NIEZALEŻNYCH LEKARZY
I NAUKOWCÓW (PSNLIiN) WOBEC POPRAWEK DOKUMENTU IHR
ZAPROPONOWANYCH PRZEZ USA.**

Stany Zjednoczone zgłosiły swój projekt poprawek do Międzynarodowego Dokumentu IHR 2005 (International Health Regulations 2005 - Międzynarodowe Przepisy Zdrowotne). Stanowisko USA ma zostać przedstawione oraz rozpatrzone podczas 75-tego Światowego Zgromadzenie Zdrowia - World Health Assembly, które odbędzie się w dniach 22 – 28 maja 2022 roku. Zaproponowane przez Stany Zjednoczone poprawki, budzą wiele wątpliwości.

W poprawkach do Art. 5, Stany Zjednoczone wnoszą, na jakich warunkach ma być określana zdolność danego państwa członkowskiego do wykrywania, oceny, powiadamiania i zgłaszania zdarzeń: *„Zdolność ta będzie poddawana okresowym przeglądom w ramach mechanizmu powszechnego okresowego przeglądu zdrowia. Jeśli taki przegląd wskaże ograniczenia zasobów i inne wyzwania związane z osiągnięciem tych zdolności, WHO i jej Biura Regionalne, na wniosek Państwa-Strony, zapewnią lub ułatwią wsparcie techniczne i pomogą w mobilizacji środków finansowych w celu rozwinięcia, wzmocnienia i utrzymania takich zdolności. WHO opracuje kryteria wczesnego ostrzegania w celu oceny i stopniowej aktualizacji krajowego, regionalnego lub globalnego ryzyka, jakie stwarza zdarzenie o nieznanym przyczynach lub źródłach, oraz przekazuje tę ocenę ryzyka Państwom-Stronom zgodnie z art. 11 i 45, w stosownych przypadkach.*

Ocena ryzyka wskazuje, w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę, poziom ryzyka potencjalnego rozprzestrzeniania się i ryzyka potencjalnego poważnego wpływu na zdrowie publiczne, w oparciu o ocenę zakaźności i ciężkości choroby.”

Brak wyjaśnienia, co ma oznaczać „okresowy przegląd zdrowia” pozwala domniemywać, że dane medyczne (dane wrażliwe) Polaków będą przekazywane do WHO oraz udostępniane wszystkim Państwom – Stronom. Ponadto, ocena ryzyka zakaźności i innych zagrożeń, wynikających z pojawieniem się zachorowania na terenie danego państwa, nie będzie dokonywana przez kraj, na terenie którego zachorowanie wystąpiło, lecz przez WHO oraz Państwa-Strony. Stwarza to zagrożenie dla decyzyjności danego kraju w temacie profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych na jego własnym terenie.

W dalszej treści poprawek, Stany Zjednoczone przeciwstawiają się konieczności konsultacji WHO z państwem, na którego terenie WHO planuje przeprowadzić działania. Oznacza to, że jeśli WHO otrzyma przesłanki (np. od innego Państwa-Strony) o możliwym rozprzestrzenianiu się choroby na terenie danego państwa, ma prawo dokonywać tam działań bez wiedzy oraz zgody danego państwa. Ponadto, Stany Zjednoczone dopuszczają możliwość zatajenia źródła informacji, na podstawie których WHO podjęło decyzję o wdrożeniu działań na terytorium danego państwa.

Kolejnym postulatem Stanów Zjednoczonych jest rozszerzenie listy organizacji, które mają mieć dostęp do informacji gromadzonych przez WHO i państwa członkowskie. Do listy powiadamianych instytucji mają dołączyć: **Organizacja ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Światowa Organizacja ds. Zdrowia Zwierząt (OIE), Program Środowiskowy ONZ (UNEP) „lub inne odpowiednie podmioty”.**

Państwa-Strony mają być zobowiązane do przekazywania WHO dokładnych i wystarczająco szczegółowych informacji dotyczących zdrowia publicznego, zgłoszonego zdarzenia, w tym, jeśli to możliwe, danych dotyczących sekwencji genetycznych, definicje przypadków, wyniki badań laboratoryjnych, źródło i rodzaj zagrożenia, liczbę przypadków i zgonów, wpływających na rozprzestrzenianie się choroby oraz zastosowane środki zdrowotne.

Stany Zjednoczone wnioskuje, by skrócić do 24 godzin czas reakcji WHO na przesłankę o ryzyku wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego na danym terenie oraz przedstawienie danemu państwu odpowiednich środków zaradczych - w tym adekwatnych środków kontroli.

„Działania takie mogą obejmować współpracę z innymi organizacjami ustalającymi standardy oraz ofertę zmobilizowania pomocy międzynarodowej w celu wsparcia władz krajowych w przeprowadzaniu i koordynowaniu ocen na miejscu.” Nie zostaje jednak doprecyzowane, jakie organizacje mają brać udział we wdrażaniu odpowiednich środków zaradczych oraz na czym polegać ma wdrażanie owych środków. Daje to pole do naruszeń Konstytucji danego państwa oraz Praw Człowieka (m. in. prawa o samostanowieniu).

„Jeżeli WHO, w konsultacji z zainteresowanymi Państwami-Stronami, zgodnie z art. 12, stwierdzi, że ma miejsce zagrożenie zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym, ma zaoferować, w uzupełnieniu do wsparcia wskazanego w ust. 3 niniejszego artykułu, dalszą pomoc dla Państwa-Strony, w tym ocenę dotkliwości międzynarodowego zagrożenia oraz adekwatności środków kontroli. Taka współpraca może obejmować ofertę zmobilizowania pomocy międzynarodowej w celu wsparcia organów krajowych w przeprowadzeniu i koordynacji kontroli na miejscu.”

Niepokoi fakt, że Stany Zjednoczone domagają się, by Państwo, na którego terenie zostało rozpoznane podejrzenie choroby zakaźnej, zostało wykluczone z decydowania o dalszym postępowaniu antypandemicznym na jego terenie. Dopuszczane jest przedstawienie opinii danego państwa, jednak ostateczną decyzję co do wdrożenia środków zaradczych i środków kontroli podejmować ma WHO oraz pozostałe państwa członkowskie.

Z uwagi na powyższe zastrzeżenia, PSNLI.N krytycznie odnosi się do poprawek w dokumencie IHR, zgłaszanych przez Stany Zjednoczone. PSNLI.N domaga się zgłoszenia przez Polskę sprzeciwu dla ich wprowadzania do dokumentu międzynarodowego, ponieważ jest to równoznaczne z odebraniem suwerenności państwa w decyzjach zdrowotnych dotyczących własnego społeczeństwa oraz ingerencją w wewnętrzne sprawy Polski. Jest to łamanie Konstytucji RP! Stowarzyszenie apeluje do przedstawicieli Rządu Polskiego o wzięcie pod uwagę licznych wątpliwości, wynikających z proponowanych przez USA nowelizacji oraz przedstawienie ich na forum WHO, a także na Światowym Zgromadzeniu Zdrowia. W związku z ograniczeniami czasowymi dla możliwości wnoszenia przez państwa swoich zastrzeżeń/sprzeciwu, dotyczących w/w dokumentu, Stowarzyszenie nalega na jak najszybsze podjęcie odpowiednich działań. Bezczyнность w tej kwestii wywoła lawinę pytań o intencje Rządu Polskiego wobec swoich obywateli.

Oczekujemy także szybkiej odpowiedzi z ujęciem stanowiska Polski w sprawie zaproponowanych przez USA zmian w IHR.

Członkowie Polskiego Stowarzyszenia Niezależnych Lekarzy i Naukowców

Do wiadomości:

1. Premier, posłowie i senatorowie RP.
2. Sejmowa komisja zdrowia.
3. WHO Country Office in Poland.

